T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 734
KARAR NO : 2014 / 789
KARAR TR : 14.7.2014

ÖZET: Trafik kazası nedeniyle davacının aracında oluşan zararın, kazanın oluşumunda sorumlu olduğundan bahisle, idarece tazmin edilmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Adli Yargıda:
Davacı : B.B.
Vekili : Av. E.Ü.
Davalılar : 1-Korgan Belediye Başkanlığı
2- M.Y.
Vekilleri : Av.H.C.
İdari Yargıda :
Davacılar :1-Kendi Adına Asaleten Vesayeti ve Velayeti Altında Bulunan Kısıtlılar S.B. ve A.B. Adına Vekaleten M.B.
2-G.Y.
3-M.B.
4-N.A.
5-Ö.P.
6-K.B.
7-T.B.
8-Y.D.
Vekili : Av. E.Ü.
Davalı : Korgan Belediye Başkanlığı
Vekili : Av.M.K.

O L A Y : Davacı B.B. vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin 52 DD 957 plaka sayılı aracın; davalı Korgan Belediye Başkanlığının Caterpıllar marka iş makinasının maliki, diğer davalı M.Y.'nın ise iş makinesinin kullanıcısı olduğunu; 3.10.2011 tarihinde M.Y. yönetiminde bulunan iş makinesi ile Korgan Aşağı Köy Mahallesi girişinde kontrolsüz olarak yol çalışması yaptığı bir anda, trafik kurallarına aykırı bir şekilde geri geri manevra yaptığı sırada Korgan istikametinden Aşağıköy istikametine seyir halinde duran Adnan Çağman sevk ve idaresindeki, müvekkile ait 52 DD 957 plaka sayılı aracın sol yan kısmına boydan boya kendi kullandığı aracın sağ arka yan ve sağ arka teker kısmı ile vurması sonucu maddi hasarlı trafik kazası meydana gelmiş olduğunu; kaza sonucunda müvekkilinin aracında 2.951,00TL.lik bir hasar meydana geldiğini; kazanın oluşumunda, olay tarihi ve yerinde Korgan Emniyet Amirliği Trafik şubesince tutulan trafik kazası tespit tutanağından da anlaşılacağı üzere, Korgan Belediye Başkanlığı'na ait iş makinesinin kullanıcısı M.Y.'nın sorumlu ve asli olarak kusurlu olduğunu; yine Korgan Belediye Başkanlığının da çalışma yapılan yerde gerekli işaret ve işaretçi bulundurmadığından dolayı kusurlu olduğunu; müvekkilinin aracını kullanan kişiye atfedilecek herhangi bir kusurun söz konusu olmadığını; kaza nedeniyle müvekkilinin zarara uğradığını ifade ederek; müvekkilinin aracında gerçekleşen 2.951,00-TL'lik maddi hasar ile şimdilik 250,00TL değer kaybı zararı olmak üzere toplam 3.201,00 TL'nin fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesi istemiyle 1-Korgan Belediye Başkanlığı, 2- M.Y.'ya karşı 12.10.2011 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

Dava devam ederken davacı 12.9.2012 tarihinde ölmüştür.

KORGAN ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:20.12.2012 gün ve E:2011/114, K:2012/197 sayı ile, dava dilekçesi ile davalıların cevap dilekçelerine yer verdikten sonra, "(…)GEREKÇE : Yanlar arasındaki uyuşmazlık; davalı Belediye Başkanlığı'nın kaza tespit tutanağında kroki edilmiş şekli ile Yaşar Bayca ile Recep Atlı'nın ikametleri arasında kalan virajda davalı belediyeye ait iş makinesinin gevşek malzeme serimi (çakıl-kum)yaptığı esnada geri geri manevra yaparken davacıya ait 52 DD 957 plakalı araca maddi zarar verdiği, iş makinesini kullanan M.Y.'nın manevrayı düzenleyen genel şartlara uymadığından, Belediye Başkanlığı'nın ise çalışma yaptığı yerde gerekli şartlara uygun işaretleme ve işareti bulundurmadığından kusurlu olduğundan bahisle oluşan 2951,00 TL maddi zararın tazmini istemi ile açılan davadan kaynaklanmaktadır.

Olayımıza ışık tutacak nitelikte olan Yargıtay 17.HD.nin 2010/4458 E,2011/323 K sayılı 24/01/2011 tarihli kararında "...Davacı vekili, müvekkili şirkete kasko sigortalı aracın, davalıların sorumluluğundaki yolda çalışma yapılırken gerekli güvenlik tedbirleri alınmadığından hasarlandığını belirterek, sigortalısına ödediği 8.670.00 TL'nin, 02.03.2007 ödeme tarihinden işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesi talep etmiştir.

Davalı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı vekili, yargı yolu ve husumet itirazında bulunup, kusuru ve tazminat miktarını kabul etmediklerini bildirerek, davanın reddini savunmuştur.

Davalı T İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. vekili, yol yapımı sırasında gerekli tüm tedbirlerin alındığını, kazada sürücünün kusurlu olduğunu bildirerek, davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, toplanan delillere, benimsenen bilirkişi raporuna ve kusur durumuna göre, davanın kısmen kabulü ile, 6.262.36 TL'nin, ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan tahsiline, fazla istemin reddine karar verilmiş; hüküm, davalı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı vekilince temyiz edilmiştir.

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi Kararı: Dava, TTK'nın 1301. maddesinden kaynaklanan rücuen tazminat istemine ilişkindir.

Belediyeler kamu tüzel kişileri olup, görmekle yükümlü bulundukları kamu hizmetleri sırasında verdikleri iddia olunan zararlardan dolayı sorumlulukları özel hukuk hükümlerine tabi değildir. Kamu tüzel kişilerinin, yasalar tarafından kendilerine verilen görev ve yetkileri kullanırken oluşan zararlar niteliği itibariyle hizmet kusurundan kaynaklanmakta olup, bu zararların tazmini amacıyla anılan idarelere karşı hizmet kusurlarına dayanılarak idari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanunun 2. maddesi hükmü uyarınca, idari yargı yerinde tam yargı davası ikame edilmesi gerekmektedir.

Somut olayda, davalı belediye aleyhine hizmet kusuruna dayanılarak dava açıldığından, mahkemece, adli yargının yargı yolu bakımından görevsiz bulunması nedeniyle, davalı belediye yönünden dava dilekçesinin reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde uyuşmazlığın esası incelenerek hüküm kurulması doğru değildir.

Bozma neden ve şekline göre, davalı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı vekilinin diğer temyiz itirazlarının incelenmesine gerek görülmemiştir... "hükümlerine yer verilmiştir.

Bilindiği üzere 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 10/b maddesinin fıkrasında karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve denetlemek belediyenin görevidir. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 10/b maddesi gereğince, bu mecburi kamu görevinin yerine getirilmemesi nedeniyle meydana gelen zararlar, kamu görevi ile ilgili olup, hizmet kusuru sonucu doğmuş olacağından, bu durum belediyeye karşı açılan tazminat (tam yargı) davasının çözümlenme yeri idari yargı merciidir.

Davacı yan dava dilekçesi ile davalı olarak iş makinesi sürücüsünü de göstermiş ve iş makinesi sürücüsünün manevra kurallarına aykırı davrandığını iddia etmiştir. Somut olayda mahkememizi aydınlatacak kamu görevlisinin görevini yaparken kusurlu davranışta bulunmasının hizmet kusuru mu yoksa, hizmetten ayrılabilen kişisel kusuru mu olacağının tespitidir. Kamu kurumları kamu hizmeti yaparlar. Ancak kamu kurumları tüzel kişilik olduklarından ve bu kişilik maddi değil soyut bir kişilik olduğundan, kamu hizmetini bizzat yerine getiremezler. Kamu hizmeti, gerçek kişi konumunda olan kamu görevlileri ve bunların kullandıkları araç ve gereçlerle yerine getirilir. Bunun sonucu olarak kamu görevlilerinin veya bunların kullandıkları araç ve gereçlerin kusur, ihmal ve hatalarından dolayı kamu hizmetinin yerine getirildiği sırada kişilerin zarar görmesi halinde meydana gelecek kusur kamu kurumunun hizmet kusurunu oluşturur. Burada, kamu görevlisinin hizmetten ayrılabilen kişisel kusurundan bahsetmek kesinlikle mümkün değildir.

Kamu görevlisinin buradaki kusuru hizmet kusurunu oluşturur. Hizmetten ayrılabilen kişisel kusur ise kamu hizmeti ile ilgisi olmayan kamu görevlisinin özel hayati ile tamamen özel tutum ve davranışlarından kaynaklanan bir kusurdur. Somut olayda davalı M.Y.'nın belediyenin yol yapımı(hafriyat serimi) işini olay anında yürüttüğü, kamu hizmeti verdiği, bu esnada davaya konu kazanın meydana geldiği, bu kazanın davalı özel şahsın özel hayatı ile özel tutum ve davranışlarından kaynaklanmadığı açıktır.

657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nın (kişilerin uğradıkları zararlar başlıklı) 13. maddesinde; kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine DEĞİL ilgili kurum aleyhine dava açarlar.

Borçlar Yasası'nın (Haksız muamelelerden doğan borçlar başlıklı) 41/1 maddesinde; gerek kasten gerek ihmal ve teseyyüp yahut tedbirsizlik ile haksız bir surette diğer kimseye bir zarar ika eden şahıs o zararın tazminine mecburdur.

Anayasa'nın 129/5 maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nın 13. maddesinin Borçlar Yasası'nın 41/1 maddesi ışığında yorumlayarak kamu görevlileri aleyhine kişisel kast ve kusurlarının varlığı halinde Adli Yargı'da dava açılabileceğinin kabulü mümkün değildir. Zira: Borçlar Yasası'nın 41/1 maddesi genel bir hüküm olup, yine genel olarak "zarar ika eden şahsı" esas almış olup, kamu görevlisi veya memurdan bahsetmemektedir.

Bir konuda hem genel hüküm, hem de özel hüküm varsa, o takdirde özel hükümlere üstünlük verilerek uygulama yapılması hukukun temel prensiplerindendir.

Yukarıda açıklanan Anayasa'nın 129/5 ile 657 Devlet Memurlara Yasası'nın 13. maddesi karşısında Borçlar Yasası'nın 41/1 maddesi esas alınarak kamu görevlilerinin kast ve kusurlarından dolayı kamu görevlileri aleyhine dava açılabileceğinin yorum yoluyla kabul edilmesi de mümkün değildir. Anayasa'nın 129/5 maddesiyle 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nın 13. maddesi, yorum gerektirmeyecek kadar açık, net ve amirdir.

Sonuç olarak kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kasıtlarından ve kusurlarından dolayı doğan tazminat davalarında kamu görevlilerinin aleyhine değil ancak kamu idaresi aleyhine dava açılabileceğinin kabulü gerekir. Bu nedenle de davalı M.Y. yönünden davanın husumet yokluğundan reddine karar vermek gerekmiştir.

Yapılan tüm bu açıklamalar ışığında aşağıda yazılı hüküm fıkrası oluşturulmuştur.

HÜKÜM : Ayrıntıları yukarıda gerekçede açıklandığı üzere;

A)Davalı Belediye Başkanlığı yönünden :

Dava dilekçesinin görev yönünden REDDİNE,

Yanlar arasındaki çekişmenin niteliğine göre çekişmenin görülüp çözümleneceği yerin idari yargı yeri olmasına göre Mahkememizin GÖREVSİZLİĞİNE,

Davacı tarafın idari yargı yerinde dava açmakta MUHTARİYETİNE,

B Davalı M.Y. yönünden davanın husumet yokluğundan REDDİNE,(…)" demek suretiyle davalılardan Korgan Belediye Başkanlığı yönünden görevsizlik kararı vermiş; bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

B.B.'in mirasçıları olan davacılar, 1-Kendi Adına Asaleten Vesayeti Ve Velayeti Altında Bulunan Kısıtlılar S.B. Ve A.B. Adına Vekaleten M.B., 2-G.Y., 3-M.B., 4-N.A., 5-Ö.P., 6-K.B., 7-T.B. ve 8-Y.D.'in vekili bu kez; aynı somut olay nedeniyle, müvekkilinin aracında gerçekleşen 2.951,00 TL'lik maddi hasar ile 1.000,00 TL değer kaybı zararı olmak üzere toplam 3.951,00 TL'nin olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tazmini istemiyle Korgan Belediye Başkanlığına karşı, 12.12.2013 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

ORDU İDARE MAHKEMESİ 12.2.2014 gün ve E:2013/218, K:2014/156 sayı ile, "(…)Dava; davalı idareye ait iş makinesinin 03.10.2011 tarihinde davacıların miras bırakanı B.B.'e ait olan araca çarpması sonucu oluşan 1.000,00 TL değer kaybını ve sözkonusu araçta oluştuğu belirtilen 2.951,00 TL hasar bedelinin fazlaya ilişkin hakkı saklı kalmak üzere olay tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davalı idarece ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14/3.maddesinde "görev" ilk inceleme konuları arasında sayılmış olup, anılan Kanunun 15.maddesinin 1/a bendinde de; adli ve askeri yargının görevli olduğu konularda açılan davaların reddine karar verileceği hükme bağlanmıştır.

Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, davalı idare personeli olan sürücü M.Y. yönetimindeki tescilsiz iş makinasının Ordu İli, Korgan İlçesi, Aşağıköy Mahallesi girişinde, davacıların miras bırakanı B.B.'e ait olan 52 DD 957 plakalı araca çarpması sonucunda araçta maddi hasar oluştuğu, sözkonusu kazanın davalı idare personelinin sevk ve idaresindeki iş makinasını trafik kurallarına aykırı olarak kontrolsüz bir biçimde kullanması nedeniyle oluştuğundan bahisle, 1.000,00 TL değer kaybının ve sözkonusu araçta oluştuğu belirtilen 2.951,00 TL hasar bedelinin fazlaya ilişkin hakkı saklı kalmak üzere olay tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davalı idarece ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; kuralına yer verilmiştir.

Belirtilen yasa değişikliği ile 2918 sayılı yasa kapsamında açılacak sorumluluk davalarının adli yargı yerinde çözümlenmesinin öngörüldüğü, başka bir anlatımla idareye ait olan veya idarece işletilen motorlu araçların yol açtıkları kazalar nedeniyle doğduğu ileri sürülen zararlar dahil olmak üzere, 2918 sayılı yasa ile öngörülen yükümlülüklere aykırı davranıldığı iddiasıyla açılacak tüm sorumluluk davalarının adli yargıda çözümlenmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır. Belirtilen yasa değişikliği sonrasında adli ve idari yargı yerleri arasında çıkan görev uyuşmazlıklarıyla ilgili olarak Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü tarafından 2012 yılında verilen kararlarda da, motorlu araç kazaları nedeniyle oluşan zararların oluşumunda idarenin hizmet kusuru bulunduğu gerekçesiyle kamu idareleri aleyhine açılan davalarda adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Örneğin 12.02.2013 tarih ve 28557 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün 24.12.2012 tarih ve E:2012/539, K.2012/436 sayılı kararı ile, sinyalizasyon hatası nedeniyle iki aracın çarpışması şeklinde gerçekleşen kaza sonucu oluşan 12.550 TL. maddi zararın tazmini istemiyle açılan davada, "Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin benzer bir konuda İdare Mahkemesi'nin davaya bakmakla görevli bulunmadığı yolundaki kararları gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır." gerekçesine yer verilmek suretiyle adli yargı yerince verilen görevsizlik kararı kaldırılmıştır.

Bu duruma göre, bakılan dava yukarıda aktarılan yasal düzenlemeler ve mahkeme kararları kapsamında değerlendirildiğinde, bakılan davada tazmini istenilen zararların bir trafik kazasından doğduğu, kaza sonrasında düzenlenen kaza tespit tutanağında, kazanın davalı idareye ait olan aracın 2918 sayılı Yasada yer alan kurallara aykırı olarak kullanılması sonucu oluştuğunun belirtildiği, dolayısıyla bakılan davanın idarece işletilen bir aracın işletilmesinden doğduğu ileri sürülen bir zararın tazmini amacıyla açıldığı ve davanın 2918 sayılı yasadan kaynaklanan bir yükümlülüğün yerine getirilmemesi iddiasına dayanılarak açılan bir dava niteliğinde olduğu, bu nedenle davanın görüm ve çözümünde adli

yargı düzeninin görevli olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

-Davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi hükmü uyarınca GÖREV YÖNÜNDEN REDDİNE," demek suretiyle görevsizlik kararı vermiş, bu karar itiraz edilmeksizin kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 14.7.2014 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, Davacı vekilince adli ve idari yargı yerlerinde açılan davalarda, davacıların ve davalıların farklı gösterilmesi nedeniyle; 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesine göre olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için davanın "tarafları, konusu ve sebebinin aynı" olması koşulunun öngörülmüş bulunması karşısında, adli ve idari yargı yerleri arasında davalı Korgan Belediye Başkanlığı aleyhine açılan dava yönünden görev uyuşmazlığın doğduğu; adli yargı yerinde davacı olan B.B.'in, dava devam ederken vefat etmesi; idari yargı yerinde ise adıgeçenin mirasçılarının davacı olarak gösterilmesi karşısında; davacıların ortak olması koşulunun da gerçekleştiğini kabul etmenin uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

Öte yandan, adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde (Korgan Belediye Başkanlığı aleyhine açılan dava yönünden) olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, ekinde adli yargı dosyasının onaylı örneği ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, trafik kazası nedeniyle davacının aracında oluşan zararın, kazanın oluşumunda sorumlu olduğundan bahisle, idarece tazmin edilmesi isteminden ibarettir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dava dosyalarının incelenmesinden, davalı idare personeli olan sürücü M.Y. yönetimindeki iş makinasının, Ordu İli, Korgan İlçesi, Aşağıköy Mahallesi girişinde, (adli yargı yerinde davacı olup daha sonra vefat eden B.B.'e; idari yargı yerinde ise adıgeçenin mirasçıları olan davacılara ait olan) 52 DD 957 plakalı araca çarpması sonucunda araçta maddi hasar oluştuğu, söz konusu kazanın davalı idare personelinin sevk ve idaresindeki iş makinasını trafik kurallarına aykırı olarak kontrolsüz bir biçimde kullanması, yine Korgan Belediye Başkanlığının da çalışma yapılan yerde gerekli işaret ve işaretçi bulundurmaması nedeniyle oluştuğundan bahisle, sözkonusu araçta oluştuğu belirtilen zararın yasal faiziyle birlikte davalı idarece ödenmesine karar verilmesi istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına

veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur.Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Korgan Asliye Hukuk Mahkemesi kararının; "Davalı Belediye Başkanlığı yönünden: Dava dilekçesinin görev yönünden REDDİNE" ilişkin kısmının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Korgan Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 20.12.2012 gün ve E:2011/114, K:2012/197 sayılı kararının; "Davalı Belediye Başkanlığı yönünden: Dava dilekçesinin görev yönünden REDDİNE" ilişkin kısmının KALDIRILMASINA, 14.7.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Eyüp Sabri BAYDAR	Ali ÇOLAK	Nurdane TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Ayhan AKARSU	Mehmet AKBULUT